

A MAGYAR MUNKAADÓKHOZ!

Már régóta bánja több ezer honfitársunk, hogy a magyar munkaadók és munkások között nem sikerült az elmúlt évtized folyamán kialakítani azt a bensős és megértő viszonyt, amely hivatra lenne arra, hogy Kanada magyarságát anyagilag is egy széttörhetetlen gyűrűbe kovácsolja. Hogy mindennek száz és száz oka van, azt nagyon is jól tudjuk. Azonban most, amikor talán legégettebbé vált az a kérdés, hogy a magyar munkanélküliek valamelyes megélhetéshez jussanak: most talán nem lesz időszerűtlen, ha ismét észregezzük ezt a problémát.

Nem is annyira a tére gondolkodunk, hiszen ennek már lehetősége hamarosan vége szakad. Arról lenne szó, hogy a tavaszi munkák megkezdéséig legalábbis amennyire a körülmények megengedik, igyekezzék apnyira közeledni egymáshoz a magyar munkaadó és munkás, hogy lehetséges legyen az a régi álom, hogy magyar embernek csak magyar dolgozzék ebben az országban! Lesznek okok, jól tudjuk, akik ez ellen a terv ellen nem egy ellenérvet állítanak majd, mondván, hogy ők már kitépésztették mindezt és nem vált be.

Szabadon azonban itt előhozakodunk más nemzetiségek példájával. A poljások is ukránok például, akárcsak a németek, nem csupán azáltal váltak gazdasági és politikai hatalommá Kanadában, hogy nagyobb tömegekben telepedtek meg itt, mint a magyarság — hanem főleg azért, miután építették egymásban az egymásrautaltság tudatát s ennek következtében nemcsak megbecsülést vívtak ki fajtájuk mindenegyes képviselője számára, hanem egyuttal gondoskodtak is arról, hogy munkásként megélhetéshez jussanak.

Míg ugyanis ha magyaráink a városi és állami segélyezéssel valahogy szűkösen ki is húzzák a telet, kérdés, hogy mi lesz velük tavasszal és a nyáron? Azt mindenki világosan látja, hogy az ide a farmerek még kevesebb embernek tudnak majd munkát adni. Az iparosok és vállalkozók hasonlóképpen szintén nagyonis meg fogják gondolni, hogy hány segítővel dolgoznak. A fontos azonban az volna, hogy azok a munkaadók, akik a nehéz viszonyok ellenére mégis kénytelenek avagy tudnak segítséget alkalmazni — magyar embernek adjanak kegyeret.

Mindez fokozottan áll a magyar előmunkásokra, akiknek száma örvedesesen megnőtt az elmúlt évek folyamán. Egyes nemzetiségek valóságos alapozták meg a miénkhez viszonyítva aránytalanul jobb elhelyezkedésüket, hogy mindent elkövettek az előmunkási állás megszerzésére és aztán pedig az előmunkás legjobb összeköttetését használta fel arra, hogy honfitársait juttassa elsősorban munkához. Így érhető aztán, hogy egyes nagy városokban is — ahol ma kénytelen a magyar kegyelemkenyérre élni — egész városrészek bujtak ki az elmúlt két évtized alatt a földből és a németek, poljások, ukránok nyugodtan várják be a tél elmúltát a saját házukban: miután tudják, hogy ha tavasszal lesz valami munka, azt igris-ugyis ők kapják majd meg.

Nálunk magyaroknál sajnos erre nem lehet számítani. Azonban ha a magyar munkaadók elhatározzák magukban, hogy ezentul hacsak lehet magyar munkást fognak alkalmazni, egyszerűen megenyhül a helyzet és sokkal nagyobb reménnyel nézhetnek majd a jövő elé munkaadó és munkás egyaránt. Azt még a legszigorubb munkaadó is tudja, hogy a magyar munkásnak nincs párja a földkeresésben s így ugyanakkor, amikor felebarátjait és hazafias jótettét visz végbe, egyuttal nem kell külön áldozatot hoznia.

VIDRALESEN

IRTA BABANES F. BALAZS, DELHI, ONT.
A "Kanadai Magyar Ujság" eredeti tárcája

A rejtelmesen susogó nádtek beláthatatlan erdejének rejtektujait ismerni, abban eligazkodni tudni, vagy ringó lapok mélyén eldugott tőkés kacsalépcskeket és minden avatatlan hálófosztágotoktólki ravaszul el dugott cigányhál-vársákat meg találni: mindehhez tudomány kell és nem minden földi halandónak adatik, hogy módja legyen beleokosodni. Pedig ezek mind olyan dolgok, amelyeknek tudása óriási értékkel bír a jövő nemzedék azon képviselői előtt, akik minden áldozattal felkészültek a jövő feladataira. De minden dobány elemelést, valamint a felfedezés esetén a kijáró atyal pofonok izgalmát meg érte, ha az őregget lekenyerve, illetőleg dohánnyal egy-egy reggelen beszélnem az őregnek magaképzett karesu orru lakijába. A háromöles karesu akácfafelekővel aztán a járművét kutu és kaka rengetegeken átjavrozni s tisztásokon mesteri kézzel forgatni úgy tudta az őreg, hogy ahhoz képest egy

velencei gondolás csak hitvány vízipolloska.

Megszokott helyemen a ladió orrába kuporodva utaztam az őreggel, s megtanultam csodálni s megismerni a nádasok világot. Beláthatatlan labirintus volt az idegenek, de ő ugy ismert az őtvenezzer holdnyi ősvilágot, mint én a nadrágzebebet. Utjainkon szó az vajmi kevés esett közöttünk, lévén az őreg igris régi kunsági "embőr" akinek a rövid száru garasos pipával naphosszant bevott dugva a szájá. Részint a szunyogok elszántán támadó légióit ellen, részint pedig a sok felesleges beszédek elkerülése miatt is.

Az idők minden viszontagsággal megállt táska kalszját tartókjára lökve tempósan s a la virozás minden mértani tudományát a kisujjában hordó főlényvel vezette a lélekvesztést s amig egy-egy kritikus helyen át nyomultunk — utban valamelyik tisztás felé, ahol varsái voltak lerakva — ráértem elnézni az őregget feltűrt gatyaszárával, dióbarna lűszárral, amelyek a sok pöccszipőstől teli apró fehér forradásokkal, valami barna pergamentre írott ókori hieroglifákra emlékeztettek. Néha az őreg talán észrevette méltán kiérdemelt csodálatomat s amint egy allg észrevehető moleszt ellopott a bajusza alatt, azt véltem kloválni mosolyból hogy... "Ja fiam leginkább is a jó csikász embőr illel vóna". No igazas is volt.

Egy nyáratólji napon, amikor már a nád bajusza szépen meg volt barnulva — amelyből az őreg olyan célrányos küssöpr-

Felejték el tehát, ha a hazuról magukkal hozott gond suly alatt sok honfitársunk a magasabb béreket, jobb kereseti lehetőségeket használva esetleg nem váltotta be a hozzá fűzött várakozásokat. Ma már a helyzet megváltozott és meg vagyunk arról győződve, hogy a magyar munkaadók nem fogják meg bálni, ha magyar munkást alkalmaznak — amint megindul a tavaszi élet a nagy Dominionban.

Márciusban magyar darabokkal járja be Kanadát a "Hart House Quartet"

LEVÉL A VONÓSNÉGYES NAGYMESTERÉTŐL — A "TORONTO GLOBE" HAROMHÁSABOS CIKKET KÖZÖLT
KRESZ GÉZA HAZÁNKFIA, A VILÁGHÍRŐ KANADAI "HART HOUSE QUARTET" ELSŐHEGEDÜSÉNEK TOLLÁBÓL

Egyidejűleg érkezett a szerkesztésbe a "Toronto Globe" — az "idegenek" fölött legmagasabban trónoló kanadai napi lap egyik legutóbbi száma és egy levél Newyorkból. Mindket a legújabb kanadai magyar értékünk kezzevonását viselte magán: Kresz Gézáét, a vonónagy magyar hegédüst nem kell a Kanadai Magyar Ujság hasábjain dicsérő jeizőkkel elhalmozunk — megteszik ezt helyettünk a világ nagy angol, francia, német és spanyol lapjai. Itt csak néhány tényre szeretnék felhívni olvasóink figyelmét, amit méltán említhetnek meg a bennünk ócsárlóknak is.

Allg néhány hétre rá, hogy a földkereség legkeresettebb kar mesterének, Toscanininek pályájára állt Newyorkban felhangzott Kodály "Maroszzéki tánc"-a a mult hét elején ötezer ember szorongott ismét a Steinway Concert Hallban. A nagy érdeklődést pedig nem kisebb esemény váltotta ki, mint hogy a Kresz Géza vezetése alatt játszó torontói Hart House vonónagyes Kósa György fiatal magyar zeneszerző kéziratban jelölését mutatta be — először az egész világon. A tomboló sikert volt a megmondhatójára annak, hogy ismét egy olthatatlan magyar fákljával több világit Amerikában.

Amint a "Maroszzéki tánc" csakhamar bemutatásra került Cincinmatban is, Reiner Ferigy magyar dirigens jóvöltá- ból, uly aratot január 28. -án ismét óriási sikert a magyar zeneszerzők műveinek bemutatá-

sihoz a hazuról magukkal hozott gond suly alatt sok honfitársunk a magasabb béreket, jobb kereseti lehetőségeket használva esetleg nem váltotta be a hozzá fűzött várakozásokat. Ma már a helyzet megváltozott és meg vagyunk arról győződve, hogy a magyar munkaadók nem fogják meg bálni, ha magyar munkást alkalmaznak — amint megindul a tavaszi élet a nagy Dominionban.

FELTALALTAK AZ ELSÜLLYEDHETLEN REPULÓGÉPET

Felixstove angol kikötő közepében most próbálták ki az elsülyedhetetlen repulógépet. Az eddig a tengerbe zuhanó száraz földi repulógépek ugyanis sokszor allg néhány perc alatt elmerültek a hullámokban, természetesen magukkal vivén a pilótát, utasait és értékes rakományát is.

A legújabb angol találmány azonban sűrített levegővel telt alumíniumpalackokkal oldja meg a kérdést, amint a kísérletek bizonyították, teljes sikerrel. Midőn ugyanis a pilóta látja, hogy a vízbezuhanás elkerülhetetlen, egy zsinor meghúzásával kinyitja az alumíniumpalackok szelepeit. A sűrített levegő így a szárnyakban elhelyezett gumitömölökbe áramlik és ezáltal a szárazföldi repulógép meg a legnagyobb vihar esetén is legalább négy óráig maradhatsz a víz felszínén.

EZER DOLLÁR JUTALOM A NYOMRAVEZETŐNEK

Ez esetben azonban nem valami rablógylóskágról van szó, hanem egyszerűen a saskatchewani Estevan kerület válnaszi botránnyának előidézött szereténe ezen az uton megkaparítani a regionál ügyesség. A különböző oldalról érkezett jelentések alapján megindított vizsgálatok kiderült, hogy tényleg visszaélétek egyesek a szavazati joggal.

A tények azt is világosan bizonyították, hogy csalással kerültek csak győzelemre juttatni a kerület képviselőjét. Miután azonban a legszigorubb nyomozás sem tudott komoly eredményeket felmutatni, most \$1000 jutalmat tűztek ki a nyomravezető részére.

"Magyar dishes from Budapest"

ISMÉT MAGYAR CIKKET KÖZÖLT A "VANCOUVER PROVINCE" — A "VÉN DIÓFA" CSARDA ES AZ UDVIARIAS MAGYAR NÉP JELLEME TÜKRÖZŐDIK VISSZA BRITISH COLUMBIA LEGNAGYOBB LAPJÁNAK TUDOSÍTÁSÁBAN

Már többször hírt adtunk arról, hogy a "Vancouver Province" milyen megértő cikkeket közöl Magyarországról és a magyar népről. Prof. Clark, a vancouver egyetem tanárának a "Kanadai Magyar Ujság" hasábjain is megjelent magyarbarát angol cikke óta mind gyakrabban találkozunk magyar vonatkozású angol tudósításokkal British Columbia ezen legnagyobb napilapjában. Mindezt annyiaval is inkább örvedesnek kell találnunk, miután egész Kanadában talán Vancouverben legnagyobb az idegengyűlölet. Ha pedig arra gondolunk, hogy a nagyrészt angolokból kikerülő vancouveri munka nélküliek körében szinte en gesztelhetetlen ellenszenv uralkodik a munkabérekért leszórt nagyszámú kínai, japán és hindu napszámos ellen: akkor kétszerez sikernek kell elkönyvelnünk, hogy bennünket magyarokat végre kiemelnek a mongol-rokonság átká alól és egy színvonalra helyeznek a többi fehér fajjal.

A "Vancouver Province" Vas szelszky X. Ferenc szívességéből megküldött mult vasárnap száma pedig egészen felmángasztalja a magyar nép vendég látó erényeit, a fellegekig dicsőri a magyar asszonyok konyhai művészetét és végeredményben a következtetésre jut, hogy... it is a pleasure to meet the charming Magyar, whose manner is so courteous! (örül az ember, ha bájos magyarokkal találkozik, akik oly udvariasak). Tehát a néplünk vendéglátó udvariasága az, amely még a távoli British Columbiában is becsületet szerez a magyarnak. Csak a egyszerű magyar ételek gyönyörű "magyar" oldalát, is jobban izenek, ha a magyar-

környezetben fogyasztja azt az ember — írja a Province tudósítója.

Az egész cikk alap gondolata a magyar asszonyok konyhai művésze, minék párját ugyan hiába is keresné valaki keresv világban. Már maga az a tény is megcsülvelendő, a Province tudósítója szerint, hogy a magyar konyha a piacokon magas hegyekbe összehordott friss fozeléket használja elsősorban és a kannás ételektől, valamint a Kanadában "nélkülözhetetlen" mesteresges kelesztőszerektől tartózkodik. És csodák csodája a csöves kukorica, meg a paprika Magyarországon még a legelőkelőbb étermekben is az egyik fő csemege. Mindez persze nem tévesztli az hatását az idegenekre — főleg ha ütemes csárdás vagy andalító hallgató járul hozzá az uton-utfélen feltalálható cigánybanda jóvöltá-

Angol író a magyarokat ért igazságtalanságokról

A "Balkan ut" ("The Balkan Road") című könyvében Archibald Lyall, jónevű angol író, ismert közép-európai és balkáni kirándulása élményeit. Az író ismételt hangszulyozza, hogy könyvében, amely kizárólag utleírás, a legodonásban kerülni akarja a politikai vonatkozásokat. Ennek ellenére Budapestről szóló fejezetében ezeket írja:

"Már a határvarosban észrevettük, hogy olyan országba érkezünk, amelynek sulyos panasza van oka. Fejünk felett jámbor házáldásként függött a "Magyar Híszkegy" szövege: The National Creed of the Magyar:

I believe in one God, I believe in the Unity of my Country, I believe in one Eternal Divine Justice, I believe in the resurrection of Hungary! Amen!

Vele szemben a nemzeti jellege: "Nem, Nem! Soha!" mögött az uj kicsi Magyarország tér képe, amelyet egy sötét, vérző törvikoronra vesz körül, amely kegyetlen sulyával az elvesztett területekre nehezedik. És ez mind tiszta szingagság.

Allg van olyan magyar határ állomás, amely nem szinmagyar vidék kellős közepén állana. A hogy Szlovákiából érkeztem és egy hét mulva Erdély felé folytattam utamat, egy felületes pillantással is láthattam, hogy a néprajzi Magyarország legalább is 20-30 mérföldnyire túlterjed a politikai Magyarország határain és megérttem, hogy mit jelentenek Briand szavai:

Mélyen Magyarország eleven husába kellett vágni.

Az író ezután kifejenti, hogy könnyű dolog kinevetni a magyarokat, hogy most hirlehen Wilson eszméjéhez tértek meg. Tényleg a magyarok teljes logi kával mondhatják: "Sohasem kértük tőletek ezeket az üjsütöti nemzetiségi elveket, de ha alkalmazni akarjátok, legalább alkalmazzátok következetesen s ne csak akkor, ha a kisantant javára szólnak."

ÁGYONLŐTTE MAGAT KÁRTYAZÁS KÖZBEN

Ontario Peterboro városában egy Low nevű flatalember miközben vendégben volt a szomszédjában, igen gyanusan viselkedett. Hogy gondjait elterelje, kártyázni kezdtek. Egy váratlan pillanatban azonban Low felugrott helyéről és a szomszéd szobába sietve golyót röpített agyába. Tettét családi bajokkal magyarázzák.

KIVANDORLÓ TRAGEDIA PÁRISBAN

Zobel Sándor magyar szabó-
segéd leszurta Uláhner Armand szlovák munkást. A magyar fiu kölcsönadta a szlovák munkásnak a cipőjét, most azonban visszakérte, mert munkahelyet kapott és ott jelentkezni akart. A szlovák munkás erre bevallotta, hogy a cipőt eladta. A magyar fiu annyira dühbe jött, hogy leszurta barátját. A szlovák fiu állapota válságos, a magyar fiut letartóztatták.